

یادداشت علمی

نخستین گزارش دو گونه زنبور پارازیتوئید متعلق به خانواده‌ی Pteromalidae

(Hym.: Chalcidoidea) از ایران

حسینعلی لطفعلی زاده^۱ و علی مهرور^۲

۱- بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، صندوق پستی: ۱۴۵۴-۱۹۳۹۵، تهران، ۲- گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی مراغه، دانشگاه تبریز.

First occurrence of two pteromalid species (Hym.: Chalcidoidea) in Iran

H. Lotfalizadeh¹ and A. Mehrvar²

1. Insect Taxonomy Research Department, Iranian Research Institute of Plant Protection, P.O. Box 19395-1454, Tehran, Iran, 2. Department of Plant Protection, Maragheh Faculty of Agriculture, University of Tabriz, Maragheh, Iran.

Abstract

The first occurrence of two parasitoid species belonging to the family Pteromalidae (Hym.: Chalcidoidea) in alfalfa fields of Maragheh (Azarbaijan Sharghi province) are reported: 1- *Halticopterina moczari* Erdős, which was collected in 22 June 2003, and 2- *Trichomalus rufinus* (Walker) which was collected in 3 August 2003. Both species were collected on *Medicago sativa* by the second author.

در تابستان ۱۳۸۲، از مزارع یونجه‌ی شهرستان مراغه در استان آذربایجان شرقی، تعدادی زنبور پارازیتوئید جمع‌آوری گردید که از بین آنها دو گونه‌ی زیر برای فون ایران گزارش جدید محسوب می‌شوند. این گونه‌ها که به خانواده‌ی Pteromalidae تعلق دارند با استفاده از تور حشره‌گیری و توسط نگارنده‌ی دوم جمع‌آوری شدند.

Halticopterina moczari Erdős

نر این گونه با داشتن مشخصات زیر از گونه‌های مشابه قابل تشخیص می‌باشد: فونیکول به رنگ زرد روشن، ماسو (club) قهوه‌ای رنگ، انتهای اسکپ (scape) به چشم ساده‌ی میانی می‌رسد؛ Toruli بالاتر از حاشیه‌ی پایینی چشم واقع شده است. بعضی مواقع این جنس به عنوان زیر جنسی از *Halticoptera* Spinola در نظر گرفته می‌شود، ولی مشخصاتی دارد (مانند ۳ بندی بودن Anelli) که بتوان آن را در سطح یک جنس مستقل قرار داد. بیولوژی این گونه ناشناخته می‌باشد (Bouček & Rusplus, 1991).

***Trichomalus rufinus* (Walker)**

این گونه که تحت عنوان *T. inops* (Walker) نیز شناخته می‌شود، از روی گیاهان خانواده‌ی Fabaceae، از قبیل *Trifolium* sp.، به عنوان پارازیتوئید سرخرطومی‌های جنس *Apion* Herbst در اروپا گزارش شده است (Graham, 1969)، ولی برای نخستین بار است که از مزارع یونجه گزارش می‌شود.

منابع

- Bouček, Z. & Rusplus, J. Y.** (1991) *Illustrated key to west-Palearctic genera of Pteromalidae (Hymenoptera: Chalcidoidea)*. 140 pp. Institut National de la Recherche Agronomique.
- Graham, M. W. R. de V.** (1969) The Pteromalidae of north-western Europe (Hymenoptera: Chalcidoidea). *Bulletin of the British Museum (Natural History), Entomology, Supplement* 16, 1-908.